

Ombudsmanden er som tidligere nævnt alene kompetent i forhold til institutioner m.v., der anses for offentlige myndigheder, som administrativt er blevet inddraget under de generelle forvaltningsretlige love, eller som ved lov er omfattet af ombudsmandens virksomhed. Ombudsmandens kompetence i forhold til de nævnte halvoffentlige organer og institutioner er der ved blevet uensartet.

Dette forekommer ikke hensigtsmæssigt i forhold til den retssikkerhedsmæssige beskyttelse af brugeres og ansattes forhold. Baggrunden herfor er navnlig, at lovbestemmelser, hvorved organer m.v. inddrages under forvaltningsloven og offentlighedsloven, i almindelighed skyldes, at det pågældende organ har fået tilført offentligretlige beføjelser og opgaver. Når organet bliver inddraget under den almindelige forvaltningslovgivning, sker der derved en yderligere påvirkning af organets status i retning af at være en offentlig myndighed. Disse forhold taler for, at den ombudsmandskontrol, der føres med, at de offentligretlige regler bliver overholdt, også bør gælde i disse tilfælde.

Det foreslås på den baggrund at ændre bestemmelsen i § 7, stk. 4, således at Ombudsmanden også i forhold til selskaber, institutioner, foreninger m.v., som ved lov helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, kan bestemme, at de pågældende organer i samme omfang skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed.

Den foreslåede ændring af bestemmelsens ordlyd til at omfatte »de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning« skyldes, at der i praksis er eksempler på, at halvoffentlige organer m.v. ved lov eller administrativt ikke alene er blevet inddraget under forvaltningsloven eller offentlighedsloven, men også under forvaltningsretlige grundsætninger. Hvor eksempelvis visse forvaltningsretlige grundsætninger i henhold til lov eller administrative regler gælder for et halvoffentligt organ m.v., vil Ombudsmanden efter den foreslåede bestemmelse kunne bestemme, at dette organ i samme omfang – dvs. for så vidt angår overholdelse af de pågældende grundsætninger – skal være omfattet af Ombudsmandens virksomhed.

En beslutning efter den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 4, bør – ligesom det er tilfældet efter den gældende bestemmelse – meddeles det pågældende selskab eller den pågældende forening eller institution. Desuden vil Ombudsmandens beslutning som efter de gældende regler skulle offentliggøres i den årlige beretning og meddeles Folketingets Retsudvalg.

5. Forlængelse af klagefristen

5.1. Gældende ret

En klage til Folketingets Ombudsmand skal ifølge ombudsmandslovens § 13, stk. 3, indgives, inden 1 år efter at forholdet er begået. Fristen regnes fra den højeste administrative myndigheds stillingtagen til sagen.

Ombudsmandslovens 1-års-frist er absolut, og der er ikke hjemmel til at dispensere fra fristen. Ombudsmanden vil derimod kunne rejse en sag af egen drift på grundlag af den for sent indkomne klage, hvis betingelserne herfor er til stede.

5.2. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at det af bestemmelsen i ombudsmandslovens § 13 kommer til at fremgå, at Folketingets Ombudsmand i særlige tilfælde kan forlænge fristen i § 13, stk. 3. Det er hermed hensigten at præcisere, at Ombudsmanden, i tilfælde hvor den højeste administrative myndigheds stillingtagen er foranlediget af Ombudsmanden, kan fastsætte en længere klagefrist.

Præciseringen omfatter de tilfælde, hvor bestemmelsen i ombudsmandslovens § 14 ikke direkte er til hinder for, at Ombudsmanden behandler en klage, men hvor Ombudsmanden på baggrund af ombudsmandslovens § 16, stk. 1, sammenholdt med § 14 mener, at sagen bør behandles af en administrativ myndighed, før Ombudsmanden eventuelt behandler sagen.

Hvis omstændighederne tyder på, at en eventuel ny klage ikke kan nå at blive behandlet inden udløbet af 1-års-fristen fra den afgørelse, den oprindelige klage angår, kan Ombudsmanden i disse tilfælde vælge at meddele klageren, at en eventuel ny klage over den afgørelse, som den første klage angik, vil blive anset for rettidig, hvis den modtages af Ombudsmanden inden en individuelt fastsat, kortere frist fra klagerens modtagelse af myndighedens svar.

6. Bedømmelsesgrundlaget ved inspektioner

6.1. Gældende ret

Folketingets Ombudsmand har foretaget inspektioner af offentlige institutioner siden embedets start i 1955. Baggrunden for inspektionsvirksomheden er navnlig, at Folketingets Ombudsmand har en særlig forpligtelse til at være opmærksom på de forhold, som bydes personer, der er anbragt et bestemt sted mere eller mindre mod deres vilje.

I forarbejderne til den nugældende ombudsmandslov, der trådte i kraft den 1. januar 1997, er det forud-